

T.C
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
İ DENETİM BİRİM BAŞKANLIĞI
2009 MALİ YILI
İ DENETİM FAALİYET RAPORU

T.C
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
İÇ DENETİM BİRİMİ BAŞKANLIĞI
2009 YILI FAALİYET RAPORU

İÇİNDEKİLER

.....	
ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU.....	3-4
İÇ DENETİM BİRİM YÖNETİCİSİNİN SUNUŞU.....	5
I- GENEL BİLGİLER.....	6-7
A- İç Denetim Biriminin Misyon ve Vizyonu.....	7
1-Misyonumuz.....	7
2-Vizyonumuz.....	7
B- Görev,Yetki ve Sorumluluklar.....	8
1-İç Denetçinin Görevleri.....	8
2-İç Denetçinin Yetkileri.....	9
3-İç Denetçinin Sorumlulukları.....	9
C- İç Denetim Birimine İlişkin Bilgiler.....	9
1- Fiziksel Yapı.....	9
2- Örgüt Yapısı.....	9
3- Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	10
4- İnsan Kaynakları.....	10
5- Mali Kaynaklar.....	11
D- İdarenin Teşkilat Yapısı.....	12
II- AMAÇ ve HEDEFLER.....	13
A- İç Denetim Faaliyetinin Amaç ve Hedefleri	14

B- Temel Politikalar ve Öncelikleri.....	14-15
III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER.....	16
A- Denetim Faaliyetleri.....	16
1-Denetim Raporları.....	16
a) Denetlenen Birimler.....	16-17
b) Denetimi Devam Eden Birimler.....	17
2-İnceleme/Araştırma Raporları.....	17-18
B- Yapılan Tespit ve Öneriler.....	18-19
C- Uzlaşılamayan Hususlar.....	19
D- Danışmanlık ve Diğer Faaliyetler.....	20-21
IV- PERFORMANS BİLGİLERİ.....	21
Kalite Güvence Değerlendirmeleri.....	21
V- İÇ DENETİMİN KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ...21	
A- Üstünlükler	21
B- Zayıflıklar.....	22
C- Değerlendirme.....	22
VI-İDARENİN RİSKLERİ, RİSK YÖNETİMİ, YÖNETİM VE KONTROL SİSTEMLERİ.....	22-23
VII- EĞİTİM FAALİYETLERİ.....	23
VIII- ÖNERİ VE TEDBİRLER.....	23-24

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

Çukurova Üniversitesi kurulduğu günden bu güne kadar geçen 36 yıllık süre içerisinde gerek eğitim-öğretim, idari kadrosu ve eğitim alt yapısı ile gerekse öğrencilerine verdiği sosyal ve kültürel olanakları ile ülkemizdeki gelişmiş üniversiteler arasında yerini almıştır.

Çukurova Üniversitesi bilginin keşfedilmesine, ortaklıkların kurulmasına ve yenilikçi akademik faaliyetlerin geliştirilmesine özen gösteren bir kurumdur. Üniversitemiz lisans, ön lisans, lisansüstü öğrencisi, normal, ikinci öğretim, uzaktan eğitim öğretim gerçekleştiren bölümleriyle büyük bir eğitim kurumudur. Çukurova Üniversitesi; sertifika, ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora alanlarında çalışma yapmak isteyen öğrencilere her seviyede eğitim vermektedir.

Çukurova Üniversitesi yönetim anlayışı; kamu hizmeti üretme düşüncesi ile, gelişmeci ve yatırımcı bir mantık olarak özetlenebilir. Vatandaşlık anlayışını geliştirme ve toplumsal dayanışmayı sağlama görüşü ile, ve üniversitenin özel kültürünü korumak ve sürdürmek anlayışı ile şekillenmektedir. Vatandaşlık anlayışının gelişmesi; çağımızda hukuk, demokrasi ve uluslararası ilişkilerin dayanacağı en tutarlı zemini yaratacaktır. Bunu başarabilmek için, akılcılığın, açıklığın, zarafetin, cömertliğin, hoşgörünün hakim olduğu, eleştirel düşünme kapasitesinin desteklendiği canlı bir ortam geliştirmeye çalışıyoruz. Üniversitemizin, yeni bilim anlayışları ve yeni ekonomik ilişkiler çerçevesinde; evrensel iddialar taşıyarak, kurumsal olarak yeniden düzenlenmesi temel amaçlarımızdan birisidir. Bu amaçla, üniversite içerisindeki ilişkiler düzenlenmiş bir yarışma alanı şeklinde olmalıdır. Özerkliğin geliştirilmesi; düzenlenmiş yarışmanın adil koşullarda olması, saydamlığın sağlanması ve hesap verme düzeninin kurulması ile mümkün olabilir ve böylece verimlilik artırılabilir. Bunun için Üniversite içerisindeki bütün akademik ve idari kadronun sorumluluk alması gereklidir.

Küreselleşen dünyamızda, ülkemizin tarihini çok iyi bilerek ve bundan yeterli dersler çıkararak, Çukurova Üniversiteli gençlerimiz ile birlikte, Türkiye Cumhuriyetinin temel değerlerine bağlı olarak eğitimi sürdüreceğiz. Üniversitemizin seçkin akademik ve idari kadrosu ile, bölge insanımızın göstermiş olduğu teveccüh ve destek ile, bunu en iyi şekilde başaracağımıza inanıyorum.

Öte yandan, kamu mali yönetimi alanında gerçekleştirilen reformların yasal çerçevesini oluşturan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımının yanı sıra mali saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkeleri ön plana çıkmıştır. Söz konusu kanunda iç denetim; kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyeti olarak tanımlanmıştır.

Sonuç olarak, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kabul edilmiş olup; bu Kanunla, Üniversitemizde yapılan iç denetim ve danışmanlık faaliyetlerinin, yıllık sonuçlarının kamuoyuna açıklanması, İç Denetim Faaliyet Raporu ile sağlanmıştır.

Kurumların sağlıklı bir değerlendirme yapabilmeleri, plan ve programlarında gösterilen amaç ve hedeflerine ulaşabilmeleri için kullanabilecekleri araçların en önemlisi, her yıl birim ve idarece hazırlanan faaliyet raporlarıdır.

Üniversitemizin yeni bir birimi olan İç Denetim Biriminin faaliyet raporu da anılan kanunun amacı doğrultusunda hazırlanmıştır.

2009 yılı İç Denetim Faaliyet Raporumuzu kamuoyunun bilgisine sunar, emeği geçen tüm çalışanlarımıza teşekkür ederim.

Saygılarımla

Prof. Dr. Alper AKINOĞLU
Rektör

İÇ DENETİM BİRİM YÖNETİCİSİNİN SUNUŞU

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu; kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak üzere, kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm mali işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve mali kontrolü düzenlemek amacıyla, 01.01.2006 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Kamu mali yönetiminde köklü değişiklikler getiren Kanun gereğince kamu kaynağının kullanılmasının genel esasları mali saydamlık, hesap verme sorumluluğu ve stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme olarak belirlenmiştir. Bu esaslar çerçevesinde kamu kaynağının elde edilmesine ve kullanılmasına ilişkin kamuoyunun bilgilendirilmesi, kamu kaynaklarının hukuka uygun, etkin ve verimli kullanımı için gerekli önlemlerin alınması ve kamu idareleri faaliyetlerinin stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedeflerine uygun olarak yürütülmesi gerekmektedir.

İç Denetim faaliyetleri, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilecektir.

Üniversitemizin İç Denetim Birimine 5018 sayılı Kanunla kendisine verilen görev, yetki ve sorumluluk çerçevesinde gerçekleştirilen denetim faaliyetleri ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin olarak hazırlanan 2009 mali yılı iç denetim faaliyet raporu kamu yönetiminde yeniden yapılanmanın temel ilkelerinden olan saydamlık anlayışının daha da güçlenmesine ve performansa dayalı doğru bilgilendirmeyi topluma karşı sorumluluklarımızdan birisi olarak gören bir anlayışla hazırlanmış bulunmaktadır

2009 yılına ait Birim faaliyetlerimizin gelecek yıllara temel oluşturmasını bekler, İç Denetçi arkadaşlarımızın faaliyetlerinden ve hizmetlerinden dolayı, ayrıca söz konusu denetimlerin ve faaliyetlerin gerçekleşmesine katkı veren üniversitemiz personeline teşekkür ederim.

Sami OLCAN

İç Denetim Birim Başkanı

I- GENEL BİLGİLER

Ankara Üniversitesi tarafından 1969 yılında kurulan Ziraat Fakültesi ve 1972 yılında Atatürk Üniversitesi tarafından kurulan Tıp Fakültesi, 1973 yılında bir araya gelerek Çukurova Üniversitesi kurulmuştur. 1973 yılında Temel Bilimler, 1978 yılında Mühendislik ve 1982 yılında İdari Bilimler Fakültesinin de kurulması ile fakülte sayısı beşe çıkmıştır. 1983 yılında Temel Bilimler Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi adını almış, İdari Bilimler Fakültesi de Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi ile birleşerek İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi adını almıştır. Mühendislik Fakültesi ile Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine bağlı Mühendislik Fakültesi'nin 1982 yılında birleşmesi ile Mühendislik - Mimarlık Fakültesi ortaya çıkmıştır. Ayrıca Adana, Mersin ve Hatay'daki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı iki yıllık yabancı dil yüksekokullarının birleşmesiyle Eğitim Fakültesi oluşmuştur. Su Ürünleri Fakültesi 1985 yılında kurulan Su Ürünleri Yüksekokulunun 1992 yılında fakülteye dönüştürülmesiyle oluşmuştur.

1992 yılına gelindiğinde 6 Fakülte, 1 Yüksekokul, 5 Meslek Yüksekokulu, 3 Enstitü, 1 Devlet Konservatuarı, 22 Araştırma ve Uygulama Merkezinden oluşan Çukurova Üniversitesi, 3 yeni Üniversite'nin nüvesinin oluşturulmasına katkıda bulunmuştur. 1992 yılında modern bina, laboratuvar ve eğitim araçlarıyla 2 Yüksekokul Mersin Üniversitesi'ne, 3 Yüksekokul Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'ne devredilmiştir. Kahramanmaraş'taki Araştırma ve Uygulama Merkezi binaları ise yeni kurulan Sütçü İmam Üniversitesi'ne devredilmiştir.

1993 yılında, İlahiyat, Diş Hekimliği ve Güzel Sanatlar Fakültelerinin kurulmasıyla fakülte sayısı 10'a yükselmiş, Adana Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu ve Kozan Meslek Yüksekokulları kurularak eğitime açılmıştır. 1994 yılı içerisinde, Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, 1995 yılı içerisinde de Karaisalı Meslek Yüksekokulu kurulmuştur. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'na, Adana Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu da 1996 yılında Adana Sağlık Yüksekokuluna dönüştürülmüş, 1997 yılında kurulan Kadirli Meslek Yüksekokulu ve 2000 yılında Yumurtalık Meslek Yüksekokulu'nun kurulması ile birlikte akademik kurum sayısı 23'e ulaşmıştır.

2007 Yılında İletişim ve Hukuk Fakülteleri kuruluş izni alınmış olup, Hukuk Fakültesi 2009-2010 eğitim döneminde kampus içerisinde birinci ve ikinci sınıfla eğitime başlamış, İletişim Fakültesi ise henüz eğitime başlayamamıştır.

2009-2010 eğitim öğretim yılında Pozantı Meslek Yüksekokulu ve Balcalı kampusunda bulunan (Lisans ve yüksek lisans öğrencilerine İngilizce eğitimi veren Yabancı Dil Eğitim Merkezi) YADİM yeniden yapılandırılarak Yabancı Diller Yüksekokulu olarak eğitime başlamış olup, yine 2009 yılında Ceyhan Mühendislik Fakültesi ile Adana Teknik Meslek Yüksek Okulunun kuruluş izni alınmış, henüz eğitime başlayamamıştır.

Ayrıca Üniversitemiz tarafından, 2007 yılında Osmaniye'de kurulan Korkut Ata Üniversitesi'ne Osmaniye ve Kadirli Meslek Yüksekokulları tüm birimleriyle devredilmiştir.

Şu anda Üniversitemiz 12 Fakülte, 4 Yüksekokul, 8 Meslek Yüksekokulu ve 1 Devlet Konservatuvarı ile eğitim vermekte olup, ayrıca lisansüstü eğitim veren 3 Enstitü ile birlikte akademik birim sayısı 28'e ulaşmıştır.

Seyhan Baraj gölünün doğu yakasında bulunan Çukurova Üniversitesi Balcalı yerleşkesi, 22 km²'lik bir alanı kaplamaktadır. Balcalı adı, Üniversite'nin inşasından önce yerleşkenin içinde bulunan ve aynı adı taşıyan köyden gelmektedir. Çukurova Üniversitesi Balcalı Yerleşkesi'nde idari ve eğitim binaları, tam teşekküllü bir hastane, merkezi kütüphane, kafeterya, spor tesisleri, laboratuvarlar, akademik personel lojmanları ve 3.500 öğrenci kapasiteli öğrenci yurtları bulunmaktadır. Ziraat Fakültesinin araştırma ve uygulama amacıyla kullandığı çiftlik alanı da bu yerleşkenin içerisinde. Ulaşım, şehir ile yerleşke arasında düzenli olarak çalışan toplu taşıma araçlarıyla sağlanmaktadır.

Yerleşke dışında, şehir merkezinde bulunan Adana Meslek Yüksekokulu'nda eğitim faaliyetlerine devam edilmektedir.

İlçelerde bulunan Karaisalı, Ceyhan, Kozan, Yumurtalık, Pozantı ile Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, ana yerleşke dışındaki diğer eğitim kurumlarıdır.

Ayrıca, Yumurtalık Araştırma istasyonu ile Davudi dağında bulunan tesisler de sosyal etkinlikler yanı sıra birçok eğitim faaliyetlerine ev sahipliği yapmaktadır.

Çukurova Üniversitesi'nde 12 Fakültede 76 lisans, 3 Enstitüde 161 lisansüstü, 4 Yüksekokulda 7 lisans ve 8 Meslek Yüksekokulunda 39 mesleki program eğitimi verilmektedir. Bunlara ek olarak 2 lisans programı olan 1 Devlet Konservatuvarı ile çeşitli amaçlarla kurulmuş 23 adet Araştırma ve Uygulama Merkezi ve Rektörlüğe bağlı 6 bölüm ile eğitim, öğretim ve araştırma çalışmalarını sürdürmektedir.

Bunun yanında Üniversitemizde İç Denetim Birim Başkanlığı 28.12.2007 tarihinde kurulmuş olup, denetim faaliyetlerine devam etmektedir.

A- İç Denetim Biriminin Misyon ve Vizyonu

1-Misyonumuz:

Üniversitemiz kaynaklarının ekonomik, etkili ve verimli kullanılması için, yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlere ilişkin karar ve tasarrufları sistemli, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla değerlendirmek, önleyici, tespit edici ve yönlendirici önerilerde bulunmak, üniversitemizin faaliyetlerine değer katmak ve geliştirmek suretiyle amaçlarına ulaşmasına yardımcı olmaktır.

2-Vizyonumuz:

İç denetimin gerektirdiği doğruluk ve sorumluluk duygusuyla görevini en iyi şekilde yapan, görevin gerektirdiği bilgi, beceri ve tecrübeye sahip, çalışmalarını örnek alınan, ulusal ve uluslararası standartlara uygun denetim ve danışmanlık faaliyetleri sunan ilkeli bir birim olmak.

B- Yetki, Görev ve Sorumluluklar

Kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini düzenleyen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 24.12.2003 tarihinde yürürlüğe girmiş ve bu Kanunla yeni kamu mali yönetimi, yönetim sorumluluğu esasına göre düzenlenmiştir.

Söz konusu kanunun 63. maddesinde iç denetim; kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyeti olarak tanımlanmıştır. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilecektir.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 65. maddesine dayanılarak hazırlanan İç denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 15,16 ve 17. maddelerinde iç denetçinin yetki, görev ve sorumlulukları belirtilmiş olup, aşağıdaki gibidir.

1-İç Denetçinin Görevleri

- İç denetçi, aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

- a) Nesnel risk analizlerine dayanarak kamu idarelerinin yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirmek.
- b) Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve önerilerde bulunmak.
- c) Harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak.
- ç) İdarenin harcamalarının, malî işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğunu denetlemek ve değerlendirmek.
- d) Malî yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve bu konularda önerilerde bulunmak.
- e) Denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunmak ve bunları takip etmek.
- f) Denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlanıldığında, ilgili idarenin en üst amirine bildirmek.
- g) Kamu idaresince üretilen bilgilerin doğruluğunu denetlemek.
- ğ) Üst yönetici tarafından gerekli görülen hallerde performans göstergelerini belirlemede yardımcı olmak, belirlenen performans göstergelerinin uygulanabilirliğini değerlendirmek.
- h) Suç teşkil eden durumlara ilişkin tespitlerini üst yönetime bildirmek.

2-İç Denetçinin Yetkileri

- İç denetçi, görevlerinin yerine getirilmesiyle ilgili olarak aşağıdaki yetkilere sahiptir:
- Denetim konusuyla ilgili elektronik ortamdakiler dahil her türlü bilgi, belge ve dokümanlar ile nakit, kıymetli evrak ve diğer varlıkların ibrazını ve gösterilmesini talep etmek.
  - Denetlenen birim çalışanlarından, iç denetim faaliyetlerinin gereği olarak yardım almak, yazılı ve sözlü bilgi istemek.
  - Denetim faaliyetinin gerektirdiği araç, gereç ve diğer imkanlardan yararlanmak.
  - Denetimi engelleyici tutum, davranış ve hareketleri üst yöneticinin bilgisine intikal ettirmek.

3-İç Denetçinin Sorumlulukları

- İç denetçi, görevlerini yerine getirirken aşağıdaki hususlara riayet eder:
- Mevzuata, belirlenen denetim standartlarına ve etik kurallara uygun hareket etmek.
  - Mesleki bilgi ve becerilerini sürekli olarak geliştirmek.
  - İç denetim faaliyetlerinde yetki ve ehliyetini aşan durumlarda iç denetim birimini haberdar etmek.
  - Verilen görevin tarafsız ve bağımsız olarak yapılmasına engel olan durumların bulunması halinde, durumu iç denetim birimine bildirmek.
  - Denetim raporlarında kanıtlara dayanmak ve değerlendirmelerinde objektif olmak.
  - Denetim esnasında elde ettiği bilgilerin gizliliğini korumak

C- İç Denetim Birimine İlişkin Bilgiler

1- Fiziksel Yapı

İç Denetim Birimimiz, Çukurova Üniversitesi Balcalı yerleşkesindeki Rektörlüğünün İdari Birimler binasının giriş katında bulunan üç adet çalışma odasında faaliyetlerini sürdürmektedir. Şu anda İç Denetim Biriminde biri başkan olmak üzere beş iç denetçi görev yapmakta olup, bunların dışında İç Denetim Birimimizde çalışan herhangi bir personel bulunmamaktadır.

2- Örgüt Yapısı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 63 üncü maddesinin üçüncü fıkrası ve İç Denetçilerin Çalışma usul ve Esasları hakkında Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrası ve İç Denetçi Atamalarında Uyulacak Esas ve Usuller Hakkındaki Tebliğin 2.1. bölümündeki hükümler gereğince 28.12.2007 tarihli "Rektör Oluru" ile "Çukurova Üniversitesi İç Denetim Birim Başkanlığı" kurulmuş ve birim başkanı olarak da İç Denetçi Sami OLCAN görevlendirilmiştir.

Çukurova Üniversitesi İç Denetim Birim Başkanlığı doğrudan üst yöneticiye (Rektör'e) bağlı olarak görevini yürütmektedir.

3- Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

İç Denetim Birimimizdeki her bir iç denetçi kişisel dizüstü bilgisayara sahip olup, ayrıca birim başkanlığının ihtiyaçları için bir adet masa üstü bilgisayar ve fotokopi makinesi mevcuttur. Söz konusu bilgisayarlarda internet bağlantısı bulunmakta olup, şu anda mevcut denetim için yeterli görülmektedir.

Ayrıca İç Denetim Koordinasyon Kurulunca öngörülen İç Denetim Otomasyon Sistemi (İDOP) bazı kamu kurumlarında pilot olarak kurulmuş olup, üniversitemizin de aralarında bulunduğu diğer kamu idarelerinde ise henüz kurulmamıştır. Diğer kamu idarelerinde İDOP sisteminin nasıl kurulacağına ilişkin bir düzenleme henüz yürürlüğe konulmamakla birlikte, bu konuda merkezi düzeyde bir çözüm getirilmesi beklenmektedir.

4- İnsan Kaynakları

İç denetim birimimizde, birim başkanı ile birlikte beş iç denetçi görev yapmaktadır. Üniversitemiz iç denetçilerinin kıdem sırası ile isimleri, sertifika derece ve numaraları ile kadro dereceleri aşağıdaki gibidir.

İç Denetçiler	Sertifika Derecesi ve Numarası	Kadro Derecesi
Sami OLCAN (*)	A1/1476	1
Ahmet SAYAR	A1/1277	1
Turgut IRMAK	A1/1442	1
Y.Hakan AKKOCA	A1/1196	1
Nevzat TEZEL	A1/1365	1

(*) İç Denetim Birim Başkanı

Hiçbir denetim biriminin, denetlenebilir tüm alanları denetleyecek kadar yeterli personele sahip olmadığı düşünülmektedir. Bu yüzden, İç Denetim Birimimizin temel amacı mevcut denetim kaynağını verimli ve etkin şekilde kullanarak planlama dönemi içerisinde düzenli bir şekilde denetim yapmaktır.

5- Mali Kaynaklar

İç denetim birimlerinin henüz harcama birimleri arasında dahil olmamasından dolayı birimimizin şu an için müstakil bir bütçesi bulunmamaktadır.

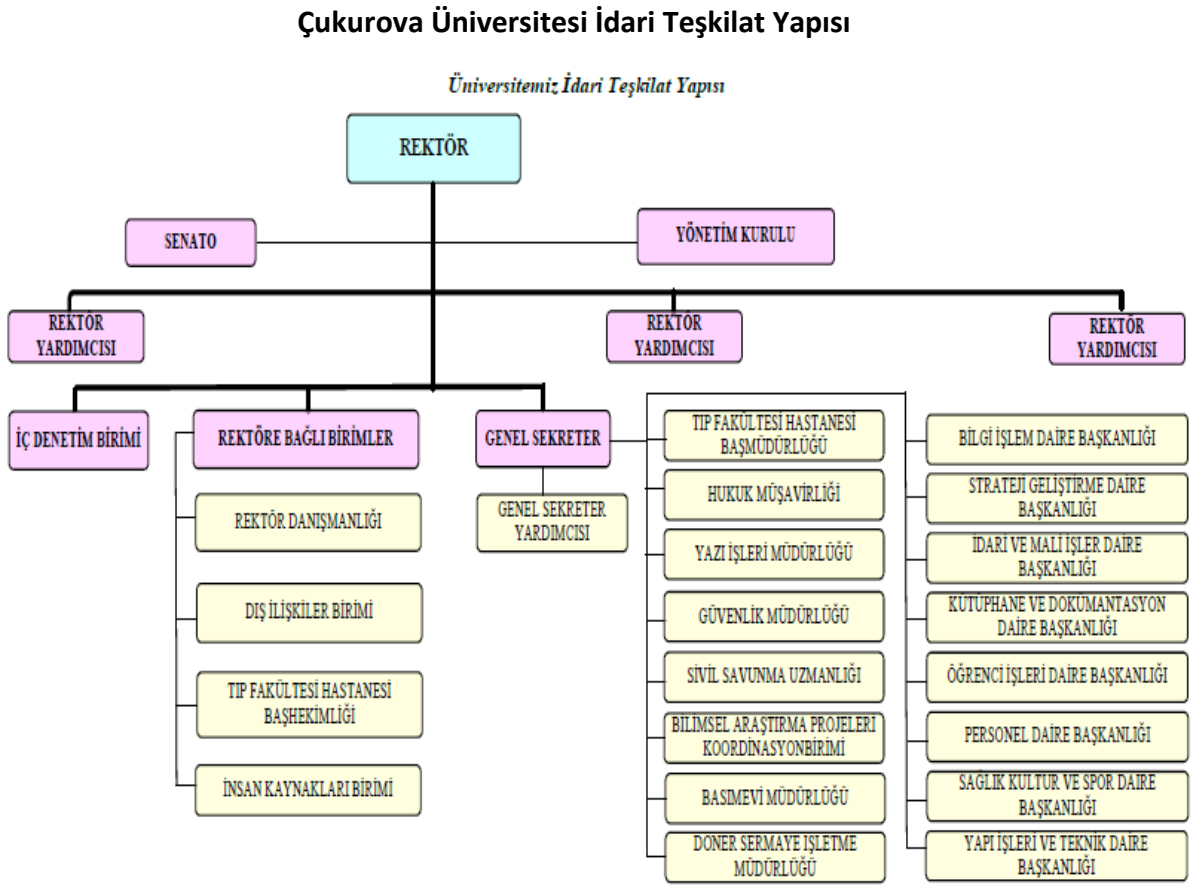
Maliye Bakanlığınca hazırlanan 2009-2011 Dönemi Bütçe Çağrısı ve eki 2009-2011 Dönemi Bütçe Hazırlama Rehberi 08 Temmuz 2008 tarih ve 26930 sayılı (Mükerrer) Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Anılan Rehberde “5018 sayılı kanuna göre atanan ve doğrudan üst yöneticiye bağlı olarak denetim faaliyetlerinde bulunan iç denetçilerin her türlü giderlerinin karşılanmasına ilişkin ödenek tekliflerinin “Özel Kalem” altında ve kurum bütçesinden sorumlu Devlet Bütçe Uzmanı ile görüşülerek fonksiyonel sınıflandırmanın 4. düzeyinde yeni açılacak ayrı bir fonksiyonda yapılması gerekmektedir.”denilmektedir.

İç denetim birimleri / başkanlıklarının kurumsal düzeyde ödenek alması öngörülmemiş olup, söz konusu Rehberde iç denetim faaliyetlerine ilişkin ödenekler, kurumsal düzeyde “Özel Kalem” altında fonksiyonel sınıflandırmanın 4’ncü düzeyinde bütçeleştirilecektir

Ancak iç denetim birimlerinin/iç denetçilerin giderlerinin bütçeleştirilmesine ilişkin olarak 2010 -2012 Dönemi Bütçe Hazırlama Rehberin de “5018 sayılı Kanuna göre atanan ve doğrudan üst yöneticiye bağlı olarak görev yapan iç denetçilerin her türlü giderlerinin karşılanmasına ilişkin ödenekleri “09.9.9.03 İç Denetim Hizmetleri” fonksiyonu altında teklif edilecektir.”denilmektedir.

2010 ve daha sonraki yıllar için iç denetim birimlerinin harcama birimleri arasında dahil edilerek müstakil bir bütçelerinin olması beklenmektedir.

D- İdarenin Teşkilat Yapısı

Şema4. Çukurova Üniversitesi İdari Teşkilat Şeması

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A- İç Denetim Faaliyetinin Amaç ve Hedefleri

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunuyla, kamu mali yönetimi ve kontrol sisteminin; stratejik öncelikler de dikkate alınarak belirlenen hedeflere ulaşmak için tahsis edilen kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanım ilkeleri ile hesap verebilirlik ve saydamlık anlayışı temelinde, uluslararası iyi uygulama örnekleri de dikkate alınarak yeniden yapılandırılmıştır. Sistemin en önemli mekanizmalarından birisi de, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile mali işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilmesi öngörülen iç denetimdir.

Dünyada etkin bir şekilde uygulanan ve çağdaş bir denetim anlayışı olan iç denetim sistemi, ülkemiz için yeni bir denetim anlayışı olup, kamu kurumlarınca benimsenme ve geliştirilme aşamasındadır. Yeni yönetim ve kontrol sistemi yönetim sorumluluğu esas alınarak kurulmuş olup, üst yöneticilere sistemin kurulması, izlenmesi, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi hususlarında önemli görev ve sorumluluklar yüklenmiştir. Bu çerçevede, yeni sistemin kamu idarelerinde etkili bir şekilde uygulanması için üst yöneticilerin liderliği ve desteği gerekmektedir.

Çukurova Üniversitesi İç Denetim Birimi olarak kurulduğumuz ilk günden beri amacımız Üniversitemizin belirlemiş olduğu misyon ve vizyona uygun amaç ve hedeflere ulaşmasını sağlamak için risk esasına dayalı ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak iç denetim faaliyetlerini yürütmektir. Bu amaçla;

- Üniversitemizin faaliyetlerinin kalkınma plan ve programlarına, stratejik planlara, performans programlarına, kurum amaçlarına ve mevzuat hükümlerine uygun olarak planlanması ve yürütülmesini sağlamak amacıyla iç denetim faaliyetinin yürütülmesi,
- İç Denetim Planlarının (2009 – 2010 ve 2011) ve bunlara ilişkin yıllık programların güncellenmesi ve uygulanması,
- Ç.Ü. İç Denetim Birimi Yönergesi ve İç Denetim Rehberinin uygulamaya konulması ve gereksinimler doğrultusunda güncellenmesi,
- Bilgisayar Destekli İç Denetim Otomasyon Projesinin (IDOP) İç Denetim Birimimizde en kısa zamanda uygulanması,
- İç Denetim sonuçlarının izlenmesine yönelik sistemin kurulması,
- Kamu İç Denetim Nitelik Standartlarına uygun bir Kalite Güvence ve Geliştirme Programı hazırlanarak İç Denetim Biriminde uygulanması,
- Kamu İç Denetim Nitelik Standartlarına uygun meslek içi eğitimlerin düzenlenmesi,
- Kaynakların ekonomik, verimli ve etkili kullanılıp kullanılmadığını değerlendirilmesi,

- Bilgilerin güvenilirliğinin, bütünlüğünün ve zamanında elde edilebilirliğinin sağlanması,
- İlkeler ve sistem bazında danışmanlık yapılması,
- İç denetim sisteminin Üniversitemizde etkin bir şekilde kurulabilmesi için gerekli tedbirleri almaya yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Birimimizin hedefleri ise aşağıdaki gibidir;

- Birimimizin mevzuat ve teknik alt yapısı işlemleri tamamlanarak, Üniversitemiz bilgi sistemine uyumunun sağlanması,
- İç denetim sisteminin, Üniversitemiz birimleri nezdinde tanıtılması,
- İç Denetçilerin daha nitelikli ve daha donanımlı hale getirilmesi için gerekli tedbirleri almak suretiyle İç Denetim Biriminin kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi; böylelikle birincil, ikincil ve üçüncül düzenlemelerin kendisine yüklemiş olduğu görevlerin daha etkin şekilde gerçekleştirilmesi,
- Denetlenen birimlere, yeni sistemin salt denetim amaçlı olmadığı, bu yeni sistemin denetlenen biriminin fikirlerine önem verdiği, ilkeler ve sistem bazında danışmanlık ve güvence sağlama faaliyetini birlikte içerdiği mesajının verilmesi,
- Denetlenen birimlerin fikirleri de dikkate alınmak suretiyle, kullandıkları sisteminin yeniden gözden geçirilmesi ve sistemin geliştirilmesi amacıyla alınması gereken tedbirlerin üst yöneticiye iletilmesi,
- İdarelerin yönetim ve kontrol süreçlerinin gözden geçirilmesi,
- İdarenin risk yönetim süreçlerinin detaylı bir şekilde incelenmesi,
- İç denetim faaliyetleri sonucunda idare ile mutabık kalınan ve eylem planına bağlanacak olan önerilerin planlandığı şekilde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin izlenmesi,
- İç denetimde bilgisayar destekli denetim tekniklerinin kullanılması,
- İç denetime ilişkin düzenlemelerin sürekli olarak değerlendirilmesi ve bu alandaki uluslararası gelişmeler de dikkate alınarak ilgili mevzuatın revize edilmesi,
- İç denetim alanında akademik çalışması olan kişi ve kurumlarla işbirliği yapılması, bu alandaki çalışmaların teşvik edilmesi,

B- Temel Politikalar ve Öncelikler

Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda bütüncül bir yaklaşımla gerçekleştireceği dönüşümleri ortaya koyan temel politika dokümanı olan **Dokuzuncu Kalkınma Planı**'nın "7. Temel Amaçlar: Gelişme Eksenleri" alt başlığında aynen; "366. mali disiplinin sürdürülebilmesinde önemli katkı sağlayacak harcama reformuna ilişkin düzenlemelere devam edilecek; kamu harcamalarında etkinliği, şeffaflığı ve hesap verebilirliği artırmayı amaçlayan 5018 sayılı Kanun tüm unsurlarıyla hayata geçirilecektir. denilmektedir.

İç denetim sisteminin de temel dayanağını oluşturan 5018 sayılı Kanun'un ve bu çerçevede iç denetim sisteminin de uluslararası standartlar ve AB uygulamalarıyla uyumlu olarak uluslararası geçerlilikte kaliteye sahip olabilecek şekilde tüm unsurlarıyla birlikte uygulamaya konulacağı anlaşılmaktadır.

İç denetçilik sisteminin, ülkemiz yönetim sisteminde etkin hale getirilmesi ve denetim anlayışımıza yeni bir boyut kazandırılması kararlılığını, Bakanlar Kurulu Kararlarında da kendini göstermiştir. Bu kararlılığı 2009 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair 2008/14200 sayılı Kararı ile yürürlüğe konulan 2009 Yılı Programı'nda da görmek mümkündür.

Kamu idarelerinde iç denetim sisteminin benimsenmesi ve sistemin geliştirilmesi için gerekli tedbirlerin alınması gerektiği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda Çukurova Üniversitesi İç Denetim Birim Başkanlığı olarak;

- İç Denetim faaliyetlerini uluslararası iç denetim standartlarına ve iç denetim mevzuatına uygun olarak gerçekleştirmek,
- Birimlerin iş süreçleri, yönetim ve kontrol süreçlerini gözden geçirmek,
- İdarenin risk yönetim süreçlerini incelemek,
- Denetimde risk odaklı yaklaşımı benimsemek,
- Denetimlerde, sistem denetimi, uygunluk denetimi, mali denetim ve performans denetimi sıralamasını esas almak,
- Denetimlerde, denetlenen birimlerin yönetim ve kontrol süreçlerindeki zayıflıkların veya geliştirilmesi gereken alanların ortaya çıkarılması ve gerekli iyileştirmelerin yapılması amacıyla birim yöneticileriyle birlikte ortak aksiyon planları hazırlamak,
- İç denetim faaliyetleri sonucunda birim ile mutabık kalınan ve aksiyon planına bağlanan önerilerin planlandığı şekilde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğini izlemek,
- Denetim ve danışmanlık faaliyetlerini beraber yürütmek,
- İç denetim birimlerinde yürütülen iç denetimin ilgili standart, mevzuat ve rehberlerde yer alan düzenlemelere göre yapılıp yapılmadığını izleyecek bir iç gözetim mekanizması (denetim gözetim sorumlusunun belirlenmesi,.. vb.) kurmak,
- İç denetçilerin nicelik ve niteliklerinin artırılması amacıyla; ihtiyaç duyulan alanlarda eğitimlerin başlangıçta dışarıdan hizmet alımı yoluyla ya da diğer iç denetim birimlerindeki yetkin personel aracılığıyla yürütülmesi, sonraki dönemlerde iç denetçiler arasından eğitici olabileceklerin belirlenmesi ve iç denetim biriminin kendi eğitici kadrosunun oluşturulması, iç denetçilere mevzuat uyarınca asgari yüz saatlik meslek içi eğitimi üç yılda verilmesini sağlamak,
- İç denetim alanında akademik çalışması olan kişi ve kurumlarla işbirliği yapmak ve bu alandaki çalışmalarını teşvik etmek,
- İç denetim konusundaki farkındalığın artırılması amacıyla, bilgilendirme toplantıları ve seminerler düzenlemek,

- Ortak politikaların belirlenmesi, karşılıklı roller ve beklentilerin açıklığa kavuşturulması ve olası problemlerin çözümü amacıyla Kurul ve iç denetim birimleri ile kamu idareleri ve diğer denetim birimleri arasında yakın işbirliği sağlamak,

Temel politikamız ve önceliğimizdir.

III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A- Denetim Faaliyetleri

İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 7'nci maddesinde denetim alanları ve 8'nci maddesinde de denetim çeşitleri belirlenerek risk odaklı denetimin yapılması öngörülmüştür. Söz konusu hüküm uyarınca 2007-2008 yılı sertifika eğitimleri sonunda risk değerlendirme çalışmaları yapılmış, 2008 yılında pilot İç Denetim uygulamaları gerçekleştirilmiştir. 2009-2010-2011 yıllarına ait İç Denetim Planı hazırlanarak, taslak haline getirilen 2009 yılı İç Denetim Programı ile 2009-2010-2011 yıllarına ait İç Denetim Planı Rektörlük Makamının görüşüne sunulmuştur.

İç Denetim Birimimiz, 2009 yılında faaliyetlerini uluslararası iç denetim standartlarına ve iç denetim mevzuatına uygun olarak gerçekleştirmek ve denetimde risk odaklı yaklaşım prensibinden hareketle, üst yöneticinin de önerileri doğrultusunda risk düzeyi en yüksek olan denetim alanlarını denetim programına almıştır.

İç Denetim Birim Başkanlığının 31.12.2008 tarihli yazısı ile Rektörlük Makamının onayına sunulan 2009 yılı İç Denetim Programı ile 2009-2010-2011 yıllarına ait İç Denetim Planı Rektörlük Makamınca 31.12.2008 tarihinde onaylanmıştır.

1-Denetim Raporları:

İç Denetim Birimimizce 2009 Yılı denetim programı gereğince gerçekleştirilen iç denetim faaliyeti sonucunda, Üniversitemizin aşağıdaki birimlerinin denetimi tamamlanmış ve iç denetim raporları düzenlenmiş olup, bir biriminin ise denetimi devam etmektedir.

a)Denetlenen Birimler:

İç Denetim Birimimiz tarafından 2009 yılında (2009-2010-2011 yıllarına ait İç Denetim Planına ve 2009 yılı İç Denetim Programına göre) yapılan görevlendirmeler gereği gerçekleştirilen denetimler sonucunda, Üniversitemizin aşağıda belirtilen birimleri ile ilgili denetimler yapılmış olup, söz konusu birimlerde/birimlerle ilgili konularda yapılan denetim faaliyetleri sonucunda denetimin konusuna, türüne, düzenleyen iç denetçi/iç denetçilere ve denetim gözetim sorumlusuna göre oluşturulan liste aşağıda gösterilmektedir.

Denetlenen Birim	Denetim Konusu	Denetimin Türü	Denetime Katılan İç Denetçiler	Denetim Gözetim Sorumlusu
Su Ürünleri Fakültesi	2007 yılı İkinci Öğretim Gelirlerinden Karşılana Giderler.	Uygunluk	Turgut IRMAK Y.HAKAN AKKOCA	Sami OLCAN
Fen Edebiyat Fakültesi	2008 yılı İkinci Öğretim Gelirlerinden Karşılana Giderler.	Uygunluk	Turgut IRMAK Y.HAKAN AKKOCA	Sami OLCAN
Mühendislik Mimarlık Fakültesi	2008 yılı İkinci Öğretim Gelirlerinden Karşılana Giderler.	Uygunluk	Turgut IRMAK Y.HAKAN AKKOCA	Sami OLCAN
Ceyhan Meslek Yüksek Okulu	2008 yılı İkinci Öğretim Gelirlerinden Karşılana Giderler.	Uygunluk	Turgut IRMAK Y.HAKAN AKKOCA	Sami OLCAN
*Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı *Bilgi İşlem Daire Başkanlığı *Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı, *Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı	İkinci Öğretim ücretlerinin tahsili, banka hesaplarına yatırılması, özel bütçeye gelir kaydedilmesi ve iade işlemlerinin yasal mevzuata ve belirlenmiş kurallara uygunluğunun incelenmesi HK.	Uygunluk ve Sistem	Ahmet SAYAR Nevzat TEZEL	Sami OLCAN

b-Denetimi Devam Eden Birimler:

Aşağıda belirtilen birimlerde 2009-2010-2011 yıllarına ait İç Denetim Planına ve 2009 yılı İç Denetim Programına göre denetime başlanmış olup, denetim devam etmektedir.

Denetlenen Birim	Denetimin Konusu	Denetimin Türü	Denetime Katılan İç Denetçiler
*Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	Muhasebe Kayıt - Mali Raporlama ve İstatistiklerin Çıkarılması Süreci	Uygunluk ve Sistem	Ahmet SAYAR Nevzat TEZEL

2-İnceleme/Araştırma Raporları:

İç Denetim Birimimiz 2009 Yılında(2009-2010-2011 yıllarına ait İç Denetim Planına ve 2009 yılı İç Denetim Programına göre) yapılan görevlendirmeler gereği gerçekleştirilen inceleme ve araştırma faaliyeti sonucunda, Üniversitemizin aşağıda belirtilen birimleriyle ilgili inceleme ve araştırma faaliyeti yapılmış olup, söz konusu birimlerde/ birimlerle ilgili konularda yapılan inceleme araştırma faaliyetleri sonucunda düzenlenen raporların konusuna, türüne ve düzenleyen iç denetçi/iç denetçilere göre oluşturulan listesi aşağıda gösterilmektedir.

Denetlenen Birim	Raporun Konusu	Raporun Mahiyeti	Denetime Katılan İç Denetçiler
*Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi	BAP birimi ambarında bulunan taşınırın sayımının yapılması ve sayım sonuçları ile Ekim 2008-Şubat 2009 döneminde yapılan işlemlerin değerlendirilmesi Hk.	İnceleme ve Araştırma Faaliyetleri	Ahmet SAYAR Nevzat TEZEL
*İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı	2008 yılı bütçesi ile verilen ve İdari Mali İşler Dairesi tarafından harcanan temsil ve ağırlama giderlerinin bir kısmı ile hangi malzemelerinin ne amaçla alındığının ve alınan malzemelerin nerelere teslim edildiğinin tespiti hk.	İnceleme ve Araştırma Faaliyetleri	Ahmet SAYAR
*Personel Daire Başkanlığı	2005-2008 yılları arasında Personel Daire Başkanlığı Mutemetlik Şube Müdürlüğü şefi Ömer Güner'in yaptığı işten dolayı haksız kazanç sağlama fiili HK.	Usulsüzlük ve yolsuzluk bulgularının bildirilmesi	Turgut IRMAK

B- Yapılan Tespit ve Öneriler

İç Denetim Birimimiz tarafından 2009 yılı iç denetim programı uyarınca, Üniversitemize ait 8 birimde gerçekleştirilen denetim faaliyetleri sonucunda düzenlenen iç denetim raporlarında toplam 63 bulguya ulaşılmış ve bulgularla ilgili öneriler getirilmiştir. Söz konusu raporlarda bulunan bulgular ve getirilen önerilere ilişkin mevzuat hükümlerine yapılan atıflar aşağıda gösterilmiştir.

Denetlenen Birim	Denetim Konusu	Tespit (Bulgu) ve Öneri Sayısı	Tespit (Bulgu) ve öneriler ile ilgili atıfta bulunulan mevzuat ve mevzuat maddeleri.
Su Ürünleri Fakültesi	2007 yılı İkinci Öğretim Gelirlerinden Karşılana n Giderler.	15	*4734 sayılı Kanunun 5,18,21,22,62. maddeleri *Fazla Çalışmanın Uygulama Esaslarını gösteren yönetmeliğin 11.maddesi. *GVK.nun 103.maddesi ve 18 seri nolu Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel kanunu Genel Tebliğinin 17. md.
Fen Edebiyat Fakültesi	2008 yılı İkinci Öğretim Gelirlerinden Karşılana n Giderler.	17	*4734 sayılı Kanunun 5,18,21,22,62. maddeleri, * fazla Çalışmanın Uygulama Esaslarını gösteren yönetmeliğin 11.maddesi. *GVK.nun 103.maddesi ve 18 seri nolu Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel kanunu Genel Tebliğinin 17. md
Mühendislik Mimarlık Fakültesi	2008 yılı İkinci Öğretim Gelirlerinden Karşılana n Giderler.	19	*4734 sayılı Kanunun 5,18,21,22,62. maddeleri, *Fazla Çalışmanın Uygulama Esaslarını gösteren yönetmeliğin 11.maddesi, *GVK.nun 103.maddesi ve 18 seri nolu Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel kanunu Genel Tebliğinin 17. md
Ceyhan Meslek Yüksek Okulu	2008 yılı İkinci Öğretim Gelirlerinden Karşılana n Giderler.	12	*4734 sayılı Kanunun 5,18,21,22,62. maddeleri, *Fazla Çalışmanın Uygulama Esaslarını gösteren yönetmeliğin 11.maddesi, *GVK.nun 103.maddesi ve 18 seri nolu Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel kanunu Genel Tebliğinin 17. md
*Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı *Bilgi İşlem Daire Başkanlığı *Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı, *Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı	İkinci Öğretim ücretlerinin tahsili, banka hesaplarına yatırılması, özel bütçeye gelir kaydedilmesi ve iade işlemlerinin yasal mevzuata ve belirlenmiş kurallara uygunluğunun incelenmesi HK.	5	*3843 sayılı kanunun 7.maddesi *5018 sayılı kanunun 13,38. ve 61. maddeleri, *Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği, *Merkezi Harcama Yönetmeliği, *7 sıra nolu Muhasebat Genel Tebliği.

C- Uzlaşılama yan Hususlar

Çukurova Üniversitesi İç Denetim Birimi olarak 2009 yılında denetim yapılan birimlerde tespit edilen bulgularla ilgili olarak uzlaşılama yan husus olmamıştır.

D- Danışmanlık ve Diğer Faaliyetler

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 63 ve 64 üncü maddeleri ile İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğin 5 inci maddesi uyarınca; iç denetim sisteminin en önemli özelliklerinden birisi de idarenin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip

yönetilmediği noktasında Üst Yöneticiye danışmanlık yapmaktır. Ancak, bu sistemin, klasik denetim birimlerinden en önemli farkı, bu danışmanlık hizmetinin ilkeler ve sistem bazında gerçekleştirilmesidir.

Çukurova Üniversitesi İç Denetim Birimi olarak denetim plan ve programı gereğince 2009 yılında ayrılan gün sayısına bağlı kalınmak suretiyle danışmanlık hizmeti verilememiştir.

Bunun yanında üniversitemizin muhtelif birimlerince tereddüde düşülen hususlarda, denetim faaliyetimizi ve görevimiz zaafa uğratmayacak olanlarla ilgili sözlü (şifai) bilgi verilmiş olup, ayrıca Üst Yönetici tarafından verilen danışmanlık faaliyeti görevlendirmeleri ile de İç Denetçiler tarafından aşağıdaki birimlere katkı sağlanmıştır.

Danışmanlık Faaliyeti Verilen Birimler	Danışmanlık Konusu	Danışmanlık Faaliyetinin Mahiyeti	Danışmanlık Hizmeti Veren İç Denetçiler
*Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı	2547 sayılı kanunun 46.maddesine göre Üniversitemiz birimlerinde çalıştırılan kısmi zamanlı öğrencilerin çalışma usul ve esaslarını belirleyen yönerge taslağı hazırlanması Hk.	2547 sayılı kanunun 46.maddesine göre Üniversitemiz birimlerinde çalıştırılan kısmi zamanlı olarak geçici işlerde çalıştırılan öğrencilerin sayılarının belirlenmesi, öğrencilerin seçimi işe başlatılması, haftalık çalışma süreleri ile ilgili diğer hususlar konusunda yönerge taslağı hazırlanmasına danışman olarak katkıda bulunmak.	Turgut IRMAK
*Rektörlük Makamı	Üniversitemizin İç Kontrol Sisteminin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Sağlamaya Yönelik Eylem Planının Hazırlanması Hk.	Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının Hazırlanması aşamasında Üniversitemiz bünyesinde oluşturulan İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu ile Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu çalışmalarına danışman olarak katkıda bulunmak.	Nevzat TEZEL

Ayrıca 2009-2010-2011 yıllarına ait İç Denetim Planına ve 2009 yılı İç Denetim Programına göre aşağıdaki birimlere danışmanlık hizmeti verilmeye başlanmış olup, halen devam etmektedir.

Danışmanlık Faaliyeti Verilen Birimler	Danışmanlık Konusu	Danışmanlık Faaliyetinin Mahiyeti	Danışmanlık Hizmeti Veren İç Denetçiler
*Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı *Tüm Birimler	Personel Maaş Tahakkuk İşlemlerinin Say2000i Sistemi Üzerinden Gerçekleştirilmesine Yönelik Danışmanlık Hizmeti	Üniversitemiz Personelinin Maaş Tahakkuk İşlemlerinin Say2000i Sistemi Üzerinden Gerçekleştirilmesine Yönelik Olarak Yapılmakta olan Çalışmalara Danışmanlık Hizmeti Vermek.	Turgut IRMAK Y.Hakan AKKOCA

IV- PERFORMANS BİLGİLERİ

Kalite Güvence Değerlendirmeleri

Çukurova Üniversitesi İç Denetim Birim Yönergesinin Kalite güvence ve geliştirme programı başlıklı 50 inci maddesinin 1 inci bendinde iç denetim faaliyetlerinin tüm yönleri ile değerlendirilmesi ile kamu iç denetim standartları ve meslek ahlak kurallarına uygun yürütülmesinin sağlanması için kalite güvence programının oluşturulacağı ve programın oluşturulması ve uygulanmasında kurulun ilgili düzenlemelerine uyulacağı belirtilmiştir.

Bu çerçevede, 2009 yılında yapılan iç denetim faaliyetleri yıllık plan ve program dahilinde gerçekleştirilmeye çalışılmış olup, ilgili mevzuata, kamu iç denetim standartları ve meslek ahlak kurallarına, kurumsal gelişim ve iyileşmeleri desteklemeye, en iyi iç denetim uygulamalarından istifade etmeye, mesleki özen ve dikkat ile iç denetçilerin mesleki gelişim düzeyini yükseltmeye azami özen ve dikkat gösterilerek ulusal ve uluslararası raporlama standartlarına uygun iç denetim uygulamaları yapılmaya çalışılmıştır. Tespit edilen bulgu ve öneriler üst yöneticiye sunulmuştur. Ayrıca söz konusu öneriler gereği için ilgili birimlere bilgi için mali hizmetler birimine gönderilmiş olup, uygulanmaya başlanmıştır. Denetim sonuçlarının uygulanması takip sistemine alınmıştır.

Söz konusu denetim faaliyetleri esnasında ve sonrasında, denetlenen birimlerin yöneticileri, Birimimiz tarafından yapılan denetimlerde idarenin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek amaçlandığı gözlemlenerek bildirilmiştir.

V- İÇ DENETİMİN KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A- Üstünlükler :

- İç denetçilerin denetim konusunda deneyimli kişilerden oluşması,
- İç denetçilerin sertifika eğitimlerini tamamlamış olmaları,
- İç denetim alanında birincil, ikincil ve üçüncül mevzuatın büyük çoğunluğunun tamamlanmış olması,
- Birim Başkanlığının kurulmuş ve Birim Başkanının atanmış olması,
- İç Denetim Biriminin doğrudan üst yöneticiye bağlı olması,
- Birim Yönergesinin yürürlüğe girmiş olması,
- İlk iç denetim faaliyetlerinin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmiş olması,
- Gerek kalkınma planlarında, gerekse hükümet programlarında ve gerekse ulusal programda iç denetçilik sisteminin geliştirilmesi yönünde gerekli adımların atılacağı belirtilmiş olması,
- İç denetim alanında merkezi bir koordinasyon kurulunun olması,

B- Zayıflıklar :

- İç denetim bilgi teknolojileri alt yapısının yaygınlaşmamış olması,
- Üniversitemizde denetim kültürünün tam olarak yerleşmemiş olması,
- Üçüncül düzey mevzuattan bazılarının tamamlanmamış olması,
- İç denetim sisteminin kamudaki uygulamasının yeni olması,
- Birimimizin bağımsız bir bütçesinin bulunmaması,
- Kamu idarelerinde yer alan mevcut denetim uygulamalarına yeni bir halka daha eklendiği yönündeki görüşlerin bulunması,
- İç Denetim Koordinasyon Kurulu'nun tam zamanlı olarak iç denetimle ilgilenememesi,
- İç denetim faaliyetlerinin sonucunda bulgulara yönelik önerilerin uygulamaya geçirilmesinde iç denetim biriminin yeterince etkinliğinin olmaması,

C- Değerlendirme :

Kamu sektöründe iç denetim sistemi uygulaması yeni bir uygulama olduğu için, zaman içerisinde gerek hukuki düzenlemeler ve gerekse kurumsal anlamda yaşanacak olumlu gelişmeler, bütün sistemin olduğu gibi Birimimizin de güçlü yönlerinin artmasına, zayıf yönlerinin ise azalmasına katkı sağlayacaktır.

Kamu yönetiminde gelişim ve değişim faaliyetlerinin devam etmesi ile iç denetim alanında uluslararası uygulamaların bulunması fırsatlarından yararlanılarak, Birimimizin kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi ve iç denetim sisteminden beklenen sonuçların elde edilmesi imkan dahilinde bulunmaktadır.

Öte yandan, denetçilerin iç denetim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde fiziki mekânı, teknolojik donanımı ve eğitim olanaklarının ihtiyacı karşılayacak nitelikte olması gerekmektedir.

Ayrıca İç Denetim Faaliyetlerinin etkin ve etkili olabilmesi için; iç denetimin yapılabilmesinde ve iç denetim sonucu tespitlere yönelik önerilerin gerçekleştirilmesinde üst yönetimin desteği en önemli unsurdur.

VI-İDARENİN RİSKLERİ, RİSK YÖNETİMİ, YÖNETİM VE KONTROL SİSTEMLERİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu sadece mali yönetim sistemimizi değiştirmemiş, yönetim anlayışımızı bir bütün olarak ele almış ve önemli yenilikler getirmiştir. Bu yenilikler Kanununun Beşinci Kısımında İç Kontrol Sistemi başlığı altında düzenlenmiştir. İç kontrol sistemi, Türk Kamu Yönetiminin 5018 sayılı Kanunla tanıştığı yeni bir kavramdır.

İç kontrol; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik, verimli ve idarenin amaçlarına uygun bir şekilde kullanılması, iş ve işlemlerin mevzuata uygunluğu, faaliyetler hakkında düzenli, zamanında ve güvenilir bilgi üretilmesi, idarenin varlıklarının korunması, yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önlenmesi konularında yeterli ve makul güvence sağlayan bir yönetim aracıdır.

İç kontrol, sadece kontrol faaliyetlerini değil, idarenin organizasyon yapısını, işleyişini, görev yetki ve sorumlulukları, karar alma süreçlerini kapsayan ve idarenin çalışanlarının tamamının rol aldığı dinamik bir süreçtir. Bu sistemde yönetimin her kademesindeki kamu görevlilerine yetki ve sorumluluklar yüklenmiştir. Kamu hizmetleri bu model içinde üretilerek sunulacaktır.

Üniversitemizde İç Kontrol Sistemi ve sistemin bileşenleri yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre tam olarak yerleşmiş değildir. Bu bağlamda Üniversitemizin riskleri ve bunlara ilişkin kontrol faaliyetlerini tespiti amacıyla “**Kamu İç Kontrol Eylem Planı Hazırlama Grubu**” oluşturulmuş söz konusu grup yaptığı çalışmalar sonucunda Haziran/2009 da çalışmalarını tamamlayarak Üniversitemizin İç Kontrol Standartları Eylem Planı Raporunu hazırlanmış olup, Eylem Planında yer alan eylemlerin zamanında ve maksimum verimi sağlaması amacı ile bütün birimler bilgilendirilmiş ve her birimin, yapılan faaliyetleri değerlendirmesi için İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Komisyonları kurmaları sağlanmıştır. Oluşturulan bu komisyonların Üniversitemiz adına kurulan “**İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu**”nun sorumluluğunda faaliyetini gerçekleştirmeleri planlanmıştır.

Öte yandan, 2009 yılında yapılan denetimler sırasında, Üniversitemizdeki birimlerin katılımıyla “**İç Kontrol Sistemi Eylem Planı**” kapsamında iç kontrol sisteminin kurulmasına yönelik bilgiler ve öneriler geliştirilerek ilgili birimlerle paylaşılmıştır. Denetim raporlarında sisteme ilişkin bulgulara yer verilerek geliştirilen öneriler gereği için ilgili birimlere gönderilmiştir.

VII- EĞİTİM FAALİYETLERİ

İç denetçilerimizden Sami OLCAN (Birim Başkanı), Ahmet SAYAR, ve Turgut IRMAK Antalya’da 26-27 Ekim 2009 tarihleri arasında Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından düzenlenen eğitim seminerine katılmışlardır.

Bunun yanında iç denetçilerimiz üniversitemizde çeşitli birimlerin ve akademik personelin katılımı ile gerçekleşen İç Kontrol Standartları Eylem Planı çerçevesinde yapılan toplantı ve sunumlara iştirak etmişlerdir.

VIII-ÖNERİ VE TEDBİRLER

İç Denetim Birimi Başkanlığı; İdare içerisinde etkin bir iç kontrol sisteminin var olup olmadığına; idarenin risk yönetimi, iç kontrol sistemi ve işlem süreçlerinin etkin bir şekilde işleyip işlemediğine; üretilen bilgilerin doğru ve tam olup olmadığına; varlıklarının korunup korunmadığına; faaliyetlerin etkili, ekonomik, verimli ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğine dair idare içine ve dışına makul güvence sağlamaktadır. Bu nedenle birimin fiziki, teknik ve kurumsal yapılanma imkânlarının bu önemli görevleri aksatmadan yerine getirecek şekilde sağlanması gerekmektedir.

Öte yandan, Üniversitemizde iç denetim sisteminin etkin bir şekilde yürütülebilmesi ve istenen faydaların elde edilebilmesi, üst yöneticinin desteğinin yanında birim yöneticilerinin de sistemin önemini kavramalarına bağlı bulunmaktadır. Bu da birim yöneticilerinin iç denetçilerle şeffaflık ve işbirliği içinde çalışmalarınıyla sağlanabilecektir.

Kamu mali yönetimi ve kontrol sistemimizi baştan sona yenileyen 5018 sayılı Kanunla getirilen iç kontrol sisteminin kamu idarelerince iyi anlaşılması ve uygulanması gerekmektedir.

Bunun için de konunun koordinasyonundan sorumlu birimlerin gerekli kapasitenin sağlanmasına özel önem vermeleri gerekmektedir.

Diğer taraftan iç denetim sisteminin tüm kamu kuruluşlarında uyumlu bir şekilde yapılması ve iyi uygulama örneklerinin diğer birimlere de kazandırılması önem taşımaktadır. Bu nedenle İç Denetim Koordinasyon Kurulunun üyelerinin ve çalışanlarının tüm mesaisini bu görevlerine ayırmaları yararlı olacaktır. Kurulun sekreteryaya hizmetlerini yürüten İç Denetim Merkezi Uyumlaştırma Biriminin teknik ve idari açıdan daha güçlü hale getirilmesi ise kaçınılmazdır.

Yine, iç denetimle ilgili özellikle üçüncül düzey mevzuatta yer alan ve Kurula belli dönemlerde gönderilmesi gereken belgeler hakkında son tarihleri de içeren kısa açıklamaların Kurulun internet sayfasında ilan edilmesi karışıklıkları giderecek ve iç denetim birimleri için faydalı olacaktır.

Her yıl Kurulca bir eğitim takvimi çerçevesinde verilecek eğitimlerin önceden açıklanmasında yarar görülmektedir.

Sami OLCAN
İç Denetim Birim Başkanı